

min obrađuje historijsku pjesmu o Kostrjuki-Mastrjuki. U Materijalima i diskusiji OLDŘICH KRÁLIK piše o izvorima II staroslavenske legende o sv. Većeslavu (578—598). Autor daje kritički pretres literature o predmetu i razmatra historijske mogućnosti nastanka legende, filijacijske odnose prve i druge slavenske legende i njihov odnos prema latinskim redakcijama. Autor datira II slav. legendu o sv. Većeslavu oko g. 1050. i povezuje je po vremenu nastanka s legendom *Oportet*. Legende *Oportet*, *Crescente* i *Gumpoldova* redakcija bile su na oficijelnoj hagiografskoj liniji dok je II slav. leg. međutim nastala u Sazavi u isto doba kad i legenda o sv. Ljudmili *Fuit* kao dio jedinstvenog ciklusa legendâ o češkim svecima.

J. B.

ROČNÍK XXXII (1963)

E. BLÁHOVÁ, *Homilie Clozianu a homilidře Mihanovičova (Syntaktický rozbor)*, (1—6). Kao prilog rješavanju pitanja porijekla Kločeva glagoljaša Bláhová analizira neke njegove sintaktičke pojave kojima dosad nije posvećena dovoljna pažnja. Zbog njezine vlastite problematike Anonimnu homiliju ne uzima ovdje posebno u razmatranje. Sve ostale homilije u Cloz proučava u vezi s odnosnim homilijama u Mihanovičevu homilijaru. Nekim primjerima pisarskih pogrešaka autorica je potvrdila da su oba homilijara potekla iz jednog predloška.

Jezična analiza pojedinih homilija u Cloz pokazala je s jedne strane da postoji srodnost između Anonimne i Epifanijeve homilije, na koju su upozorili već raniji istraživači. Ta je srodnost u prvom redu u čestoj upotrebi prijedloga *vъ* s akuz. umjesto lok., karakteristično samo za moravske spomenike (Zakon sudnyj i Život Konstantina), u prilično frekventnoj upotrebi konstrukcije *iže* + + padež s prijedlogom (rjeđe prilog), zatim u izricanju faktora radnje kod pasiva s *otъ* + gen. i konačno u čestoj upotrebi dativa posesivnog. S druge strane Hrizostomovu i Atanazijevu homiliju vezuju neke sintaktičke crte kao što su zamjena imenskog predikata (koji u grčkom

predlošku stoji bez glagola) imenskim predikatom s glagolom te dopuna glagola zamjeničkim objektom koji u grčkom nije izražen. Ostale pojave kao npr. *i* za isticanje i mali broj sintaktičkih grecizama, zajedničke su svim homilijama u Kločevu glagoljašu. Iz nekih karakterističnih sintaktičkih pojava u Mihanovičevu homilijaru izlazi da taj homilijar predstavlja već mladi tip stsl. sintakse.

N. N. ROZOV, *Sinodalnyj spisok sočinenij Ilariona — russkogo pisatelja XI v.*, (141—175). U uvodnoj studiji uz tekst *Slova o zakone i blagodati* Rozov iznosi glavnu problematiku tog spomenika, jednog od najstarijih originalnih djela stare ruske književnosti. Od vremena Gorskoga, prvog izdavača teksta Sinodalne biblioteke, autorstvo se *Slova*, uz rijetke iznimke, pripisivalo kijevskom mitropoliti Ilarionu koji je živio u vrijeme Jaroslava Mudroga u XI st. Postanje se *Slova* dosad stavljalo u g. 1037—1050, dok Rozov utvrđuje upravo 1049. g. Takvu dataciju izvodi iz sadržaja *Slova* koje razvija temu na evanđelje Uskrša i Blagovijesti, a u zaključnom dijelu aludira na završetak obrambenih utvrda oko Kijeva te na gradnju crkve Blagovešćenija. Povezavši te dvije činjenice autor zaključuje da su one mogle pasti samo u g. 1049. kad se Uskrs slavio dan iza Blagovijesti. Tekst *Slova* izdao je Rozov u lingvističke svrhe također po rukopisu Sinodalne biblioteke № 591 (danas Gosudarstvenom historijskom muzeju u Moskvi). Za daljnje proučavanje njegove problematike autor smatra potrebnim kritičko izdanje prema svim sačuvanim prijepisima.

Čitav 3. sv. ovog godišta posvećen je 1100-god. slavenske misije. U znaku čirilometodskog jubileja je i članak V. Vavřineka, *Předcyrilometodějské misie na Velké Moravě (K výkladu V. kapitoly staroslověnského života Metodějova)* (465—480). Budući da će ovaj i ostali članci biti prikazani u posebnom bibliografskom osvrtu na čirilometodski jubilej, nećemo se ovdje na njih posebno osvrtnati.

U rubrici *Materiály a diskuse* ima nekoliko vrijednih priloga. Među

njima je i po strukama razrađeni popis starih poljskih rukopisa i štampanih knjiga do kraja 18. st. u Strahovskoj biblioteci koji je dao A. Měšť'an (*Starší polonika Strahovské knihovny*, 85—90). U istoj rubrici F. V. Mareš izvještava (249—250) o radu 2. zasjedanja Ediciono-tekstološke komisije Međunarodnog komiteta slavista koja se održavala od 26.—28. IX 1962 u Varšavi. Glavna tačka programa bila je diskusija o nacrtu »Instrukcije za sastavljanje kataloga starih slavenskih rukopisa« koju je sastavila grupa čeških slavista. »Instrukcija« je ovdje objavljena na ruskom jeziku (240—249). Zanimljiv je i opširan osvrt J. Vašice (*Obširná a smišená redakce Zakona sudného ljudem*, 251—259) na Tihomirovo kritičko izdanje kraće i šire redakcije Zakona sudnjega koji se temelji na njegovim vlastitim istraživanjima. Treba spomenuti i prilog Milade Černá (*K problému periodizace dějin literatury národů Jugoslávie*, 532—543) koji se odnosi uglavnom na problem periodizacije narodne i novije jugoslavenske književnosti.

B G.

ROČNÍK XXXIII (1964)

U čitavom 1. sv. (str. 1—157) štampana je potpuna bibliografija svih trideset prvih godišta »Slavie« (1—17, 1922—1940; 18—30, 1947—1961) koju je izradila Dagmar Marešová. Podijeljena je u tri dijela: u prvom (S c h e m a) dan je shematski pregled materijala; u drugom (I n d e x) materijal je razrađen po strukama, a u trećem (R e g i s t r u m n o m i n u m) registrirana su sva imena iz Indeksa. U Indeksu je materijal podijeljen ovako: programatski radovi, nauka o jeziku, nauka o književnosti, historija slavistike, arheologija, protohistorija, historija, bizantologija, etnografija, slavenska kultura, pravo, likovna umjetnost, periodika, bibliografski prikazi i bibliografija, katalogi, varia, registri (imená, stvari i riječi) pojedinih godišta »Slavie«. Unutar svake struke izvršena je podjela po grupama, a unutar grupe opet po granama. Bibliografske jedinice označene su rednim brojem na početku retka, a na koncu retka brojem je označeno godište i stranice

na kojima se rad nalazi. Kad je riječ o recenziji knjige ili članka, o ko-referatu na konferencijama i sl., onda ispred rednog broja dolazi ispunjen kružić, dok izvorni članci i materijali nemaju nikakve oznake. Indeks je izrađen stručno i pregledno, a za slavistiku je posebno važan jer predstavlja glavninu onoga što se na njoj radilo kod Čeha između dva rata i poslije II svjet. rata. — H. PLEVAČOVA, *K syntaxi záporných existenciálních vět v staroslověnských žaltářích* (161—170). Autorica dopunjuje Večerkeine zaključke u vezi sa upotrebom genitiva i nominativa kao subjekta u niječnim egzistencijalnim rečenicama u staroslavenskom jeziku, koje je iznio u radnji *Strídání záporového genitivu se záporovým akusativem v staroslověštině* (zbornik uz 70-godišnjicu rođenja Fr. Trávníčka: *Studie ze slovanské jazykovědy*, Praha 1958, str. 185—200). Večerka je pokazao da u staroslavenskim tekstovima evanđelja i Suprasalskog zbornika u niječnim egzistencijalnim rečenicama subjekt podjednako dolazi u nominativu i genitivu, zatim da u njima objekt obligatno dolazi u genitivu i da su malobrojni primjeri (svega 10%) u kojima objekt iza negacije dolazi u akuzativu. Pleváčová pak pokazuje da je u tekstovima psaltira jasna razlika između niječnih egzistencijalnih rečenica kada je subjekt supstantiv od istih kada je subjekt particip: u prvom slučaju subjekt redovito dolazi u genitivu, a u drugom redovito je u nominativu. — J. VRANA, *Glagoljski grafemi Ѡ, ѡ, ѣ i njihova ćirilaska transkripcija* (171—181). Autor je ispitao upotrebu navedenih glagoljskih grafema u stsl. spomenicima i njihovu ćirilsku transkripciju i pokazao da je njihova prvobitna upotreba više odgovarala grčkom grafijskom mišljenju nego stsl. fonološkom sistemu (Ѡ i ѡ odgovaraju grčkim grafemima η i ι). Pokazao je da Ѡ i ѡ u Ki imaju dvojaku upotrebu: u neutralnom položaju njma se podjednako označuje fonem i, ali je Ѡ znatno češći od ѡ. U diftonškom položaju njihove su uloge bile podijeljene: Ѡ se upotrebljava u dvočlanim nizovima vo-